

УПУТСТВО ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат; Тема;
(Свака рубрика мора бити попуњена)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

Научно-наставно веће Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, 13.04.2018.

2. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

- др Зоран Пауновић, редовни професор за ужу научну област Англистика, Филозофски факултет Нови Сад, датум избора у звање 03.04.2006, председник комисије;

- др Жолт Лазар, редовни професор за ужу научну област Социологија, Филозофски факултет Нови Сад, датум избора у звање 14.09.2017, члан комисије;

- др Михајло Пантић, редовни професор за ужу научну област Српска књижевност, Филолошки факултет Београд, датум избора у звање 25.11.2009, члан комисије;

- др Владимир Баровић, ванредни професор за ужу научну област Новинарство, Филозофски факултет Нови Сад, датум избора у звање 25.03.2016, члан комисије;

- др Драган Станић, редовни професор за ужу научну област Српска и јужнословенске књижевности са теоријом књижевности, Филозофски факултет Нови Сад, датум избора у звање 12.03.2014, ментор.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Златомир, Раденко, Гајић.

2. Датум рођења, општина, република:

27.02.1971, Нови Сад, Србија.

3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе:

16.10.2010, Нови Сад, *Поезија Милана Младеновића као књижевна и медијска чињеница: анализа текста и проблем рецепције.*

4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:

Српска књижевност – магистар књижевних наука

III НАСЛОВ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:
<p style="text-align: center;"><i>Рок поезија Бранимира Штулића и њени медијски одјеци</i></p>
IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ: Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл.
<p>Докторска дисертација кандидата мр Златомира Гајића <i>Рок поезија Бранимира Штулића и њени медијски одјеци</i> садржи 9 поглавља, уз уводну „Кључну документацијску информацију“. У „Уводу“ (стр.1-8) аутор описује предмет, циљ, научни метод и основни корпус свога истраживања. У поглављу „Поп култура и рок музика“ (стр.9-81) он се позабавио основним социо-културним и музичким феноменима као што су масовна култура, популарна култура, култура младих и контракултура, популарна музика, рок музика и њени жанровски облици, те улога медија у функционисању ових феномена. У поглављу „Поезија рокенрола“ (стр.82-118) кандидат Гајић историјски, структурно и поетички описује феномен поезије и њену функцију у рок култури, а посебну пажњу посвећује ауторима као што су Боб Дилан, Џон Ленон и Битлси, Џим Морисон, Дејвид Боуви, Лу Рид, панк песници и др. С обзиром да је неопходно показати у каквим специфичним друштвеним, политичким и културолошким околностима су радили рок музичари у СФР Југославији, кандидат је у поглављу „Културна политика, цензура и рокенрол у СФРЈ“ (стр.119-146) посветио истраживачку пажњу управо тим феноменима друштвеног контекста. У поглављу „Бранимир Штулић – живот, дело, дилеме и полемике“ (стр.147-203) аутор је описао релевантне Штулићеве биографске и дискографске податке, те коментарисао и тумачио колико су те чињенице међусобно повезане. Поглавље „Поезија Бранимира Штулића“ (стр.204-267) кандидат почиње питањем утицаја које је Штулић прихватао и којима се излагао, то поглавље завршава разматрањем језичких специфичности песникове рок поезије, а средишњи и наобимнији део излагања односи се на проблем тематске класификације ове поезије (социјалне песме; песме о Балкану; политичке и протестне песме; песме о урбаној стварности; мисаоне песме; и љубавне песме). У поглављу „Медијски одјеци“ (стр.268-283) кандидат претреса начине на који су рок критика и медији у целини градили некакву слику о Штулићу и његовом музичком и песничком раду. У поглављу „Закључак“ аутор у сажетом облику износи основне тезе до којих је током истраживања дошао, а у поглављу „Литература“ (стр.287-298) указује на изворе сазнања, како на штампани медиј тако и аудио и видео материјал.</p>

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација кандидата мр Златомира Гајића *Рок поезија Бранимира Штулића и њени медијски одјеци* рађена је у облику мултидисциплинарног истраживања феномена рок музике, а у њеном склопу и рок поезије као једног од аспеката синкретизма на који рок култура рачуна. На самом почетку је аутор одредио предмет, метод и циљ свога истраживања. Његов приступ подразумевао је обједињавање сазнајних процедура социологије, комуникологије, политикологије, културологије (први део дисертације), те медијских студија и науке о књижевности, које су укључивале биографистику, интерпретацију и теорију рецепције (други део дисертације).

Први део докторске дисертације, у којем се разматрају друштвени, културни и политички контексти рок поезије Бранимира Штулића, обухвата 2., 3. и 4. поглавље. Са становишта социологије, политикологије и комуникологије наведени контексти су коректно обрађени, утемељени су у одговарајућим научним теоријама и коришћена је релевантна научна литература. Проблеми масовне и популарне културе дефинишу се и проблематизују на основу радова представника Франкфуртске школе и посебно Теодора Адорна, социолога уметности и књижевности Арнолда Хаузера, социолога оmlадинских поткултура и рока Дика Хебдица и Сајмона Фрита, теоретичара културе и популарне културе Стјуарта Хола и Џона Фиска, новинара и музичког критичара Маркуса Грејла, као и аутора који су доприносили разумевању феномена рока на бившем југословенском простору, од рок критичара Дарка Главана до теоретичара уметности Мишка Шуваковића. У овом делу дисертације кандидат критички приступа елитистичком омаловажавању популарне културе и, посебно, популарне музике и Адорновом схватању супротставља идеју еманципаторског потенцијала популарне културе, коју је развио Џон Фиск. Такође се веома изbalансирано расправља о улози масовних медија у продукцији и дистрибуцији популарне културе и њиховом реалном значају за ширење и прихватање аутентичних жанрова популарне музике, а пре свега рока и панка. Општа оцена другог поглавља је да је кандидат успешно обрадио и објединио друштвене и културне услове ширења и профилисања популарне културе са посебним нагласком на одређене жанрове поп музике, чиме је утемељио естетско и књижевно вредновање рок (и панк) поезије. У том смислу у трећем поглављу кандидат приступа разматрању основних обележја рок поезије, њене нераскидиве везе са музиком и аргументовано се залаже за њено третирање као посебне књижевне врсте. Четврто поглавље је у функцији уже контекстуализације друштвених, културних и политичких услова који су битни за разумевање поезије Б. Штулића. У њему се разматрају главна обележја југословенског социјализма, а прихватање и ширење популарне културе и музике веома успешно се објашњавају чиниоцима културне политике која је вођена у бившој СФРЈ. Кандидат је успео да покаже да су рок и панк музика чак и у условима тзв. 'меког' социјализма били критика идеолошких основа једнопартијске државе, као и да њихов андерграунд положај није у толикој мери произлазио из стварног сукоба са доминантном културом, колико из песимизма и општег осећања бесперспективности код значајног дела омладине.

Други део докторске дисертације, који сачињавају 5, 6 и 7. поглавље, ближе се позабавио самим песничким текстовима и могућностима њиховог тумачења. У петом поглављу аутор је утврдио најважније биографске и библиографске чињенице на основу којих се може сагледати ширина музичког и песничког опуса Бранимира Штулића. Ослањајући се на исказе самог рок уметника и на сазнања до којих су долазили рок критичари са простора СФР Југославије, кандидат је указао на Штулићев начин живота, његово левичарско, шездесетосмашко опредељење и бунтовнички став који је неговао читавог свог живота. Истакао је, такође, да у периодима када сопственом бунтовништву није могао удовољити, Штулић се повлачио у самоћу и у добровољно изнанство у Холандији. Указано је на његово доследно и упорно југословенско опредељење, али и на чињеницу да се неприкосновеност његовог вођства у групи „Азра“ није смела доводити у питање, па су са сваком појавом јаче стваралачке индивидуалности неког новог члана (Јура Стублић, на пример) настајали сукоби и чистке у рок групи коју је он сматрао својим делом. У шестом поглављу кандидат описује песничке специфичности Штулићевих текстова, али при том указује на доминантни утицај рок песника (Б. Дилан, Џ. Ленон, П. Макартни, Џ. Морисон и др.), али и неких других аутора (од античког грчког песника Тиртеја, преко Ш. Бодлера, А. Рембоа, па до А. Шантића, Ј. Дучића и др.). Најкрупнији кандидатов прилог тумачењу Штулићеве поезије тиче се њене тематске класификације, а највише доприноси исказао је у одељцима посвећеним проблему балканогоније, политичко-протестних песама, песама о људима из града, те љубавним песмама. У седмом поглављу кандидат је у основним цртама истражио рецепцију Штулићевог музичко-песничког рада, почев од првих знакова изразитијих наклоности јавног мњења из 1978. године, па истинских излива великих очекивања и високог вредновања од почетка 80-их година, а како су половином 80-их година медији почели да ускраћују подршку, Штулић је све одлучније улазио у период изолације и добровољног апатридства у Холандији. На тај начин кандидат је Штулићев песнички опус проучавао као књижевну и медијску чињеницу, остварујући специфични спој сазнања до којих доводи како наука о књижевности тако и медијски студиј.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији

уз напомену:

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

- Гајић, З. Културна политика, цензура и рокенрол у СФРЈ. У: *Политике сећања и замрзнут конфликт - Постјугословенски простор и шири контекст*. Центар за истраживање религије, политике и друштва, Одсек за медијске студије Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, 2017. стр. 120-130. (UDC 351.751.5(497.1))

- Гајић, З. Медијска рефлексija рок поезије Бранимира Штулића. У: *Улога медија у нормализацији односа на Западном Балкану 2*. Одсек за медијске студије, Филозофски факултет, Центра за истраживање религије, политике и друштва, Нови Сад, 2015. стр. 81-96. (UDK 78.071.1:929 Štulić B.]:316.774)

<p>VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА</p> <p>Кандидат Златомир Гајић у средиште своје истраживачке пажње ставља тумачење специфичности рок културе и нарочито рок поезије као посебног облика песничког изражавања. Рокенрол се, као глобални социолошки, културни и уметнички феномен, испољава кроз масовну и популарну културу, синкретизмом музике и поезије, уз снажан сегмент субверзије и друштвене критике, засноване на међугенерацјском сукобу и тежњи ка досезању вишег степена друштвених и индивидуалних слободе. Упоредо са државама Запада, рокенрол се развио и у СФРЈ, ограниченог дејства због репресивне културне политике социјалистичког система, са кулминацијом након смрти Јосипа Броза, када је тренд новог таласа изнедрио бројне нове, амбициозне и уметнички потентне ауторе. Једну од водећих улога на рок сцени имао је Бранимир Штулић, чија је рок поезија имала велики утицај на генерације младих са идејом о неопходној демократизацији и либерализацији друштва. Социјалне, мисаоне и љубавне песме овог аутора, интерпретиране уз пратњу рок групе Азра, критиковале су ретроградно организован, бирократизован друштвени систем и друге аномалије које су спутавале напредак заједнице. Специфичног поетског израза, блиског језику улице, на бази традиције уметничког и рок песничтва, Штулић је остварио обиман опус са великим бројем успешних песама, по којима је препознат као гласноговорник генерације. Важну улогу у рецепцији његовог дела имали су медији, поготово типска рокенрол штампа, која је, упоредо са развојем покрета, досегла висок стадијум критичке мисли и валоризације рок стваралаштва.</p>
<p>VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА НАПОМЕНА: Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.</p> <p>Кандидат је успешно показао сложеност синкретичке повезаности рок поезије и рок музике, а са посебном осетљивошћу је тумачио специфичности песничких текстова и њихове поетике унутар свеукупног опуса Бранимира Штулића.</p>
<p>IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: НАПОМЕНА: Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме 2. Да ли дисертација садржи све битне елементе 3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци 4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања
<p>Дисертација је урађена у складу са пријавом и образложењем теме. Она садржи основне елементе који су били предвиђени на самом почетку рада, а садржи опис социо-културолошких и музичких специфичности рок културе у СФР Југославији од 60-их година па све до распада земље, анализу поезије Бранимира Штулића, као и критичке и медијске рефлексije како рада групе Азра од њене прве плоче из 1979. године тако и свеукупног Штулићевог стваралаштва. С обзиром на чињеницу да о поменутој теми има релативно мало литературе, а поготово мало у академски релевантном облику, кандидат Гајић је отворио читав низ питања на основу којих можемо констатовати да његова разматрања нуде добру перспективу за сва будућа истраживања феномена рок поезије настале на тлу СФР Југославије. Недостаци у његовом приступу односе се на чињеницу да он није у довољној мери показао какав је однос Штулићеве поезије према свеукупном контексту српске и хрватске, па и југословенске уметничке поезије настале од 60-их година 20. века, па се истраживања ове теме могу и даље плодносно наставити. Кандидат Гајић је, међутим, показао убедљиву способност сналажења у литератури о различитим аспектима (социолошки, културолошки, медијски, политички, комуниколошки, музички, поетички и сл.) теме о којој је писао, као и способност иновирања оних аспеката о којима је у претходној литератури мало било речи (непосредно критичко разматрање поезије Бранимира Штулића).</p>
<p>X ПРЕДЛОГ: На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана - да се докторска дисертација враћа кандидату на дораду (да се допуни, односно измени) или - да се докторска дисертација одбија
<p>Због свега тога сматрамо да дисертацију Златомира Гајић „Рок поезија Бранимира Штулића и њени медијски одјаци“ треба прихватити и кандидату одобрити термин за одбрану.</p>

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Проф. др Зоран Пауновић

Проф др. Жолт Лазар

Проф. др Михајло Пантић

Проф. др Владимир Баровић

Проф. др Драган Станић

У Новом Саду, 8. 5. 2018.

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење, односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.